

in je pravi zaklad češkega jezika. Delo to imelo je na daljši razvoj jezika in upravljanje pravopisa velikansk upliv in ni ga še dandenes češkega pisatelja, ki bi — hoteč pisati lep in pravilen jezik — v marsičem ne iskal sveta v enciklopedičnem slovníku Jungmannovem.

(Dalje prihodnjič.)

## Slovenski glasnik.

*Slovensko slovstvo.* Slovensko »Dramatično društvo« razpošilja ravnokar svojim družabnikom knjige za leto 1879/80. in sicer »Slovenske Talijske« 48. in 49. zvezek. Vsebina tema zvezkoma, ki se prodajeta po 1 gld., je ta: »Tonica«, drama v treh dejanjih, spisal Körner, poslovenil Svitoslav Pintar; — »Št!« igra v dveh dejanjih, spisal E. Scribe, poslovenil Val. Mandelc; — Blaznica v prvem nadstropji«, vesela igra v enem dejanji, češki spisal F. F. Šamberk, poslovenil Jos. Starè; — »Ali plavaj ali utoni!« v italijansčini spisal Leo di Castelnovo, poslovenil P. — »Zmešnjava na zmešnjavo, burka v petih dejanjih, spisal A. Kotzebue, poslovenil Jos. Cimperman; — »Štempihar mlajši«, gluma v enem dejanji, spisal A. Belly, poslovenil V. Eržen; — »Izbiralka«, vesela igra v treh dejanjih s petjem, spisal Kosta Trifković, poslovenil V. Eržen. Tajnikovo poročilo pripoveduje, da je »Dram. društvo« v zgoraj omenjeni družtveni dobi dobilo od slavnega dež. odbora podpore 1000 gld., od katerih je 600 gld. razpisalo v nagrado slovenskim igram, 300 gld. porabilo v izdavanje »Slovenske Talijske«, a za ostalih 100 gld. nakupilo si v pomnožitev svoje knjižnice mnogo izvrstnih dramatiških del slovenskih, italijanskih in nemških. S pomočjo dragovoljnih diletantov priredilo je tri javne predstave. Skupni dohodki znašali so 1122 gld. 83 kr. stroški 1170 gld. 48 kr., zadnji tedaj presežajo dohodke za 47 gld. 65 kr., čemur se ni čuditi, ako pomišljamo, kako malo se briga naša inteligencija za ta preimenitni narodni závod in kako se število podpornih udov krči od dné do dné. Stan premoženja dne 20. sept. 1880. leta vendar kaže 5885 gld. 65 kr. gotovine. V slovenskem listu se je te dni nekdo jezil, da so »Dram. društva« knjige predrage (kar pa ni res, kajti letošnje knjige obsežajo 26½ tiskane pole, a stanejo samo 2 gld.!) ter patetično vzdihnil: »kdo bode dal za (slovensko) »Donno Diano« n. pr. 1 forint, dočim jo nemško lahko dobi za 12 kr.« — Smešno je, slovensko uboštvo meriti na nemške vatlje, kajti Nemcev je samo v nemški državi nad štirideset milijonov, a nas Slovencev niti poldrug milijon ni! O takih številkah je neslana vsaka primera, vendar ménimo, da bode vsak pameten rojak naš rajši stanoval v svojej slovenskej bajti, nego v najetem nemškem gradu. Tudi to graja g. poročevalec, da društvo po več iger v enem zvezku daje na svitlo. To dela društvo, da je vezanje menj stane in ker je to društvenikom ugodneje. Saj se poleg tega dobivajo tudi posamične igre na prodajo. — G. Anton Nédved je zložil dva nova šolska napeva pod naslovom: »K poroki cesarjeviča

Rudolfa s princesinjo Štefanijo<sup>a</sup>, katerima je pridejan tudi kratek životopis cesarjeviča Rudolfa in kraljičine Štefanije. Napeva z životopisom 4 strani v 8ki obsezajoča po 3 kr. prodaje založnik Milec v Ljubljani. — Ivan Tomšič, učitelj na c. kr. vadnici v Ljubljani, je spisal knjižico „Cesarjevič Rudolf, nastolnik avstrijski“. Knjižica obseza 20 strani, ima več ličnih podob ter se prodaje s poštnino vred po 12 kr. zvezek pri tiskarji in založniku Karlu Rauschu na Dunaji (VI. Hornbostelgasse 4.) — Marijin mesec ali Šmarnice za leto 1881. Na svitlo dal častivec Marijin, založil pisatelj, tiskala „Narodna Tiskarna“ v Ljubljani 1881, 16<sup>o</sup>, 351 str. Cena knjige 85 kr. — Zgodovina slovenskega slovstva, spisal in založil Julij pl. Kleinmayr v Kopru, natisnila tiskarnica družbe sv. Mohora v Celovci 1881, 8<sup>o</sup>, 226 str. Vsebina: I. o jeziku in delitvi po narečjih, II. razdelitev slovstvene zgodovine, III. temelj slovanskej vedi, IV. o azbuki, V. stara slovenščina, VI. slovensko slovstvo in sicer A. staroslovensko: 1. brizinski spomeniki, 2. glagoliško slovstvo, 3. cirilsko slovstvo, 4. slovenščina pod Trubarjem, B. novoslovensko slovstvo. Knjigo prodaje pisatelj Julij pl. Kleinmayr c. kr. profesor v Kopru po 1 gld. 20 kr., s poštno nakaznico franco. Učitelji, dijaki srednjih šol in učiteljski pripravniki dobivajo jo po 1 gld. Knjiga se lahko naroča tudi pri tiskarnici družbe sv. Mohora v Celovci. — „O pritoževanju proti merilu za zemljišni davek“, imenuje se knjižica, ki jo v slovenskem in nemškem jeziku na svitlo dala kmetijska družba štajarska in ki kmetskim posestnikom daje pouk, kako naj se narejajo pritožbe zoper previsoke ali napačne vcenitve svojih zemljišč. Knjižica je natisnena v Gradcu v tiskarni Leykam-Josefthal in velja 10 kr. — „Razlaganje sv. rožnega venca“ za vse dni meseca maja z dodatkom navadnih molitev; devetdnevnic in tridnevnic, kakor tudi nekaj pesem. Po nemškem uredil in pomnožil o. Hrisogon M. S podoba na čelu. Stane trdo vezano v polu platnu 75 kr. Dobiva se ta knjiga v katoliški bukvarni v Ljubljani.

*Südsteierische Post* imenuje se dvakrat na teden v Mariboru izhajajoči list, katerega so osnovali spodnještajerski rodoljubi v ta namen, da bi zagovarjal načela sedanje spravljive vlade, zastopal terjatve in pravice slovenskega naroda ter odbijal nasprotno napade na našo narodnost. Ta list je jako dobro uredovan ter stane za četvrt leta samo 1 gld. 70 kr. Naročnina pošilja se v Maribor (Hauptplatz 3, Eck der Domgasse.)

*Životopis kardinala Gjura Utješenovića-Martinušića*, katerega je spisal znani hrvatski pesnik in pisatelj Ognjoslav Utješenović in katerega je dala na svitlo jugoslovenska akademija, izšel je sedaj tudi v nemškem prevodu pri W. Braumüllerji na Dunaji. Knjigi so dodani tudi slika, grb in načrt rodnega grada Martinušićevega. To delo, v katerem je g. Utješenović porabil več novih, dosedaj še ne znanih zgodovinskih virov iz tajnega cesarskega dvornega arhiva na Dunaji, vzbudilo je tudi v Nemcih veliko pozornost in nedavno smo čitali v „Pressi“ obširnejšo oceno o njem od gradskega profesorja Kronesa.

*Rječnik hrvatskoga ili srpskoga jezika*, obraduje Dj. Daničić i izdaje jugoslovenska akademija. Te knjige prišel je na svitlo 2. zvezek, ki seza od „besjeda“ do „bogata“ in od 16. do 30. pole. Cena zvezku je 3 gld.